

SWEDISH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SUÉDOIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
SUECO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 8 May 2000 (morning)

Lundi 8 mai 2000 (matin)

Lunes 8 de mayo del 2000 (mañana)

3 hours / 3 heures / 3 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Write a commentary on one passage. Include in your commentary answers to all the questions set.
- Section B: Answer one essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Section A : Écrire un commentaire sur un passage. Votre commentaire doit traiter toutes les questions posées.
- Section B : Traiter un sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres) ; les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Sección A: Escriba un comentario sobre uno de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a todas las preguntas de orientación.
- Sección B: Elija un tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

DEL A

Skriv en kommentar till antingen 1(a) eller 1(b):

1. (a)

- Varför säger du ingenting? Du har inte sagt två ord sen jag kom. Har du tappat målföret? Eller vad är det? Martin! Då kilade Martin raka vägen bort till pappa och tog hans hand och slog sig ner bredvid hans starka, varma, lite fränt doftande gestalt. Nu förstod han allting. Han hade tänkt – och pappa hade tänkt. När inte du säger ett ord – säger inte jag heller ett. När någon gång tänker du börja? Eller, Martin (hade pappa tänkt och varit tyst), har du verkligen hunnit glömma mig på så kort tid? Å, det var ju bara ett missförstånd. Tacka för det, att han inte begripit det utan vidare. Men nu var det över, nu var allting rätt Han sa: Jamen du då, pappa, du som inte sagt så mycket som ett halvt ord.
- Har jag inte? sa pappa och drog på har.
- 10 -Till alla andra kunde du säga så mycket som helst. Men inte till mig.
-Men vad säger du pysen? Kunde jag vara så tankspridd? Då måste du verkligen förlåta. Och körde in handen i hans, Martins, hår och virvlade upp det och strök det tillrätta igen. Det var en tung, lite hård hand, men det var pappas hand. Nu kom det några regnstänk igen. Men det gjorde ingenting, ingenting. Nu kunde det gärna få regna. Så mycket det ville. Spön i backen, varsågod. Och det kändes lite svalare, men inte heller det betydde någonting nu. Och det ljusa, som var solen bakom molnen, den gulvita fläcken inuti det grå, gick ihop till en liten prick, knappt det; men det var detsamma, det gick lika bra utan sol. Linan slog ett skarpt rapp mot flaggstången. Skolhusets fönsterrad blev alldeles svartgrå, när den speglade himlen.
- 20 Men allt detta var utan betydelse. Vad som betydde något var pappas hand och röst och kropp. Att vara nära det man älskar här på jorden. Martin kände äntligen full lycka. Det verkade som om pappa också varit särskilt nöjd. Han satt alldeles tyst och hade förstås fått pipan i munnen, stoppat den med ny tobak och tänt på; det som hördes från honom det var knastret i pipan. Han andades fortfarande tungt, också andningsljudet hördes tydligt. När han böjde sig fram kom det en sötaktig doft ur munnen tillsammans med tobakslukten. Martin förstod, att den kom sig av att pappa druckit – mm – snaps.
- Nej, sa pappa till slut och reste sig suckande och stönande, sittande fågel får inget. Han började ordna med sina övriga grejor. Han hängde upp draglinan på spikar på matbodsväggen och lade metspöt på sina krokare tätt under takåsen. Han plockade i konten och tog bort sånt, som skulle direkt i boden. Han bredde ut renskinnet på vedtraven, sen han först övertygat sig om att det inte skulle bli storregen. (Det såg han som ingenting.) Han bredde ut skogskläderna till tork eller hängde upp dem på spikar i väggen. Vad han var noga med allting. Han stod en minut och övervägde om han skulle ta stekpannan och kokkärnen med sig upp – och så lämnade han dem på bron och mumlade att han kunde göra ren dem lika bra här ute: de var förresten rena, det var sotet han skulle ha bort. Så fort han sysslade med någonting, fick hans rörelser en jämn, fin rytm, som om själva sysslandet varit hans stora njutning. Nu andades han återigen lugnt och stilla.
- 35 Då öppnades köksfönstret. Ljudet, när hakarna lyftes av, kom pappa och Martin att titta upp. Mamma stod i fönstret och hennes ansikte uttryckte den största upphetsning. Mamma antingen viskade eller skrek:
- Mattias – kom genast! Lillebror – lillebror – han håller visst på att dö!

Björn-Erik Höijer, *Martin går i gräset*, (1950)

- Vad handlar stycket framför allt om?
- Hur har författaren förberett slutet på episoden?
- Är Martins reaktioner barnsliga?
- Hur reagerar du själv inför detta avsnitt?

1. (b)

SPELMANNEN

Jag är spelman, jag skall spela på gravöl och på dans,
I sol och när skyar skymma månens skära glans.
Jag vill aldrig höra råd och jag vill spela som jag vill,
Jag vill spela för att glömma att jag själv finnes till.

5 Jag vill inte tröska råg och jag vill inte repa lin,
Ty den hand som stråken skälver i skall hållas vek och fin.
Ni får inte ge mig bannor eller kalla mig för lat,
Fast jag stundom hellre hungrar än jag spelar för mat.

10 Jag vill inte gräva jorden, jag vill inte hugga ved,
Jag vill drömma under häggarna tills solen hon gått ned.
Och i kvällens röda brand ska jag stå upp med min fiol
Och spela tills ert öga lyser hett som kvällens sol.

Jag skall spela när ni gräva era kära ner i jord,
Jag skall spela hela sorgen i en visa utan ord.
15 Och det svarta som var döden och som hälsat vid er säng,
Det skall forsa som en strömmande sorg från min sträng.

Jag skall följa genom dalarna i höstens höga natt,
Och i rök från hundra milor ska jag sjunga som besatt.
Och när natten böljar becksvart över skogstjärnens skum,
20 Mina basar skola ropa djupt ur mänskösjälen rum.

Tre sorgens strängar har jag – den fjärde har gått av,
Den brast i en skälvning på den bästa vännens grav.
Men ända in i döden vill jag följa er med sång –
Och jag vill dö och jag vill spela till uppståndelse en gång.

Dan Andersson, *Svarta ballader*, (1917)

- Vem är diktens jag-person?
- Hurudan är denna huvudperson?
- Vilka poetiska medel har författaren använt?
- Vad är huvudinnehållet i dikten?

DEL B

Skriv en uppsats om ett av följande ämnen. Du måste basera ditt svar på minst två av de böcker i del 3 som du studerat. Det är tillåtet att hänvisa till andra böcker, men detta bör inte utgöra huvuddelen av ditt svar.

Barn och ungdom

2. *Antingen*

(a) Hurudant är förhållandet mellan barn och vuxna i de böcker du läst?

eller

(b) Hur har författarna till de böcker du läst gjort personerna intressanta för läsarna?

Historia

3. *Antingen*

(a) Varför är motsättningar och våld en nödvändig del av de lästa böckerna?

eller

(b) Diskutera vilka böckers tidsförhållanden du känt som positiva eller negativa. Varför?

Kvinnor och män

4. *Antingen*

(a) Tar de böcker du läst ställning för kvinnor eller män, eller tycker du de förhåller sig neutrala?

eller

(b) Kan man diskutera manlig och/eller kvinnlig jämställdhet då man bedömer dessa böcker? Hur?

Saga och myt

5. Antingen

(a) Är fantasin en nödvändig del av böckernas handling?

eller

(b) Hur gör författarna sina böcker övertygande?

Sociala grupper

6. Antingen

(a) Spelar miljön någon roll för hur det går för personerna i de böcker du läst?

eller

(b) Diskutera de konflikter du har träffat på i böckerna.

Det inre livet

7. Antingen

(a) Skildras det inre livet i de böcker du läst som en följd av huvudpersonernas ensamhet eller något annat?

Eller

(b) Hur har författarna gjort personernas inre liv intressant?
